

Μαθητολόγια

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Οι μαθητές του σχολείου
Επιμέλεια:
ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΑ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 2 - ΕΤΗΣΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 2017 - 6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΜΙΑΣ

Τηλ. 22310 23591 - Fax: 22310 66634 - Ψηφιδάκι & Τσιριμώκου 2 Λαμία - www.6-gym-lamias.fth.sch.gr

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΑΚΗΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ

Κ. Χατζάκη, είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά για μας που σας έχουμε σήμερα κοντά μας. Θα θέλαμε, λοιπόν, να μας πείτε λίγα λόγια για την οικογένειά σας, τον τόπο καταγωγής σας, για την πρώτη σας επαφή με το θέατρο σκιών, για τους δασκάλους που σας μύσησαν σ' αυτήν την τέχνη.

Η καταγωγή μου είναι από την Κωνσταντινούπολη, γεννήθηκα όμως και μεγάλωσα στην Αθήνα μέσα σε μία συνοικία καθαρά κωνσταντινουπολίτικη και έτσι λοιπόν αυτές 'οι πυτιές' οι κωνσταντινουπολίτικες υπάρχουν μέσα μου. Ήμουν τυχερός, γιατί είχα δασκάλους μου τον Γιώργο τον Χαρίδημο και τον Δημήτρη τον Μόλλη, ογκόλιθους αυτής της τέχνης. Στα τέσσερά μου χρόνια πρωτοείδα Καραγκιόζη από έναν μεγάλο Καραγκιοζοπαίκτη, τον Κουτσούρη, στην «Όαση» στον Νέο Κόσμο στην Αθήνα. Γαλλοκρηθήκαμε από τον Καραγκιόζη, ως μου επιτραπεί η έκφραση από τον «αυτοκρατορικό» Καραγκιόζη, που είχε ως δόγμα του «απαγορεύεται το ριάθος» με συνέπεια φοβερή και τρομερή.

Παράλληλα με το θέατρο Σκιών ήσασταν και καθηγητής, άρα η επαφή σας με τα παιδιά ήταν σε καθημερινή βάση. Θεωρείτε ότι αυτό το γεγονός σας βοήθησε να γίνετε καλύτερος, αφού το επάγγελμα αυτό απευθύνεται κυρίως σε νεανικό κοινό;

Σαφώς, ο Καραγκιοζοπαίκτης, όταν πιάνει τη φιγούρα, μιλάει αυτόματα. Το ίδιο συμβαίνει και με τον καθηγητή. Όταν μπαίνει να κάνει το μάθημά του, έχει ένα πλάνο μέσα του. Από εκεί και ύστερα όλη του η

ψυχική διάθεση εξαρτάται από τι κοινό έχει, τι κλίμα έχει δημιουργηθεί. Ο καθηγητής όσες φορές κι αν έχει πει αυτό το μάθημα ή την ίδια ενότητα ποτέ δε θα χρησιμοποιήσει τα ίδια λόγια. Επομένως, κάθε μου διδαχά είτε στη Μέση Εκπαίδευση είτε αργότερα στο Πανεπιστήμιο δεν ήταν η ίδια. Ανέβαινα στην έδρα, είχα ένα πλάνο στο μυαλό μου, αλλά από εκεί κι ύστερα άρχιζα να αναπτύσσω το θέμα με την παρόρμηση της στιγμής.

Ποια ήταν η πρώτη σας παράσταση μπροστά σε κοινό;

Να πούμε καλύτερα η πρώτη επαγγελματική παράσταση, γιατί όταν είσαι παιδί πάντοτε παίζεις με τους συνομηθικούς σου. Ήταν η παράσταση «Ο Καραγκιόζης Γιατρός» το 1979 εδώ σε ένα χωριό της Λαμίας.

Θα θέλατε να μας περιγράψετε τα συναισθήματά σας πριν από μία παράστα-

ση και κατά τη διάρκειά της;

Πριν από κάθε παράσταση έχουμε πολύ μεγάλη αγωνία, δε θέλουμε ούτε να μιλάμε σε άλλους ούτε να μας μιλήν. Απλά είμαστε σε μια γωνιά και προσπαθούμε να αυτοσυγκεντρωθούμε. Πάντοτε πριν από κάθε παράσταση έχουμε ένα σφίξιμο στην καρδιά μας. Οι αντιδράσεις των θεατών αλλά και η ανάσα τους είναι ενδεικτικά σημάδια ότι πήγαμε ή ότι δεν πήγαμε τόσο καλά όσο θα θέλαμε. Όταν τελειώνουμε μία παράσταση ο καθένας από εμάς έχει στον περίγυρό του ανθρώπους που εμπιστεύεται. Ρίχνουμε, λοιπόν, την ματιά μας σε αυτά τα άτομα που εμπιστευόμαστε πάρα πολύ κι όταν διακρίνουμε τη χαρά στα μάτια τους, ξέρουμε ότι πήγαμε καλά.

Πολλοί υποστηρίζουν πως ο Καραγκιόζης σατιρίζει την πολιτική ζωή και την κοινωνική κατάσταση της εκάστοτε

συνέχεια στη σελ. 2

Επίσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο

Η Συντακτική ομάδα του σχολείου μας επισκέφτηκε το Προεδρικό Μέγαρο που βρίσκεται στην οδό Ηρώδου Αττικού στην Αθήνα. Η κυρία Μπουρίτσα, υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων του Προεδρικού Μεγάρου, ανέλαβε τη ξενάγηση των μαθητών. Προηγήθηκε μια σύντομη ιστορική αναδρομή για την ανέγερση του κτιρίου και μετά οι μαθητές περιηγήθηκαν στους επισκέψιμους χώρους του τριώροφου νεοκλασικού κτιρίου, δηλ. στο Βυζαντινό σαλόνι, στην αίθουσα Συσκέψεων, στην αίθουσα Διαπιστευτηρίων, στην αίθουσα Δεξιώσεων. Επί-

συνέχεια στη σελ. 2

Μαθητές μας συναντούν τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρδολομαίο

Μαθητές και καθηγητές του σχολείου μας επί τη ευκαιρία της επίσκεψής τους στην Κων/λη, συμμετέχοντας ως συντονιστική ομάδα στο πρόγραμμα Erasmus + Be a Buddy not a Bully, συνάντησαν στο Φανάρι τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη Κων/λεως Βαρδολομαίο και είχαν μια μοναδική συνομιλία μαζί του. Ο Πατριάρχης Βαρδολομαίος τους μίλησε για τον Χριστιανισμό, για την παιδεία και τη μόρφωση, αξίες που συνδυάζουν γνώσεις και εσωτερική καλλιέργεια. Τους ευχήθηκε ευδόωση όλων των στόχων και των οραματισμών τους και τέλος τους κάλεσε σε ένα παγκόσμιο Συνέδριο Ορθόδοξου Νεολογίας που λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο στο Πατριαρχείο με πολλή επιτυχία.

...συνέχεια από τη σελίδα 1

ΜΙΚΑΛΗΣ ΚΑΤΖΑΚΗΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ

εποχής; Πιστεύετε πως συγγενεύει με την Αθηναϊκή επιθεώρηση;

Σαφώς! Έχει πάρα πολλές ομοιότητες! Δεν είναι της παρούσης στιγμής αλλά αν σας δοθεί καμιά φορά η ευκαιρία θα δείτε ότι το θέατρο σκιών αποτελεί προέκταση του αρχαίου δράματος. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι έχει άμεση σχέση με την κλασική αρχαϊκή κωμωδία. Ο Καραγκιόζης σατιρίζει την πολιτική ζωή και την κοινωνική κατάσταση της εκάστοτε εποχής απόλυτα. Με το άναμμα των φώτων φαίνεται η παράγκα και το σαράι. Αμέσως-αμέσως υπάρχει ο πλούτος και η φτώχεια και μόλις βγει ο Καραγκιόζης διηλο-τριηλοπαλημένος και ακουστεί το πρώτο «πεινάω», συμπληρώνει όλο αυτό το κλίμα που υπάρχει. Διότι σε όλη την ανθρώπινη πορεία ένα πράγμα ξέρουμε: όπου υπάρχει συγκεντρωμένος πλούτος, υπάρχει και συγκεντρωμένη φτώχεια. Επομένως ο Καραγκιόζης είναι μια ακούραστη φωνή διαμαρτυρίας, πολιτικό θέατρο καθαρά.

Στις μέρες μας μπορούμε να πούμε πως υπάρχει ένας «σύγχρονος Καραγκιόζης». Αν ναι, μπορείτε να μας τον παρουσιάσετε σύντομα;

Σύγχρονος Καραγκιόζης δε συμφέρει να υπάρχει, γιατί θα 'χάσει' πάρα πολύ. Πάντα, όταν θέλουμε να θίξουμε κάτι, δε μας συμφέρει να το κάνουμε σύγχρονο, γιατί πίσω από το σύγχρονο υπάρχουν άνθρωποι που υποστηρίζουν θα λέγαμε την αδικία, τη δύναμη. Πόσοι και πόσοι είναι αυτοί που λένε πως η δύναμη θα επικρατήσει; Και πόσοι πάλι είναι αυτοί που αντιστέκονται στην όποια απόλυτη δύναμη και απόλυτη αδικία; Αν θέλεις, για παράδειγμα, να θίξεις το Μπτσζάκν ή τον Τσίπρα, οι νεοδημοκράτες και οι συριζαίοι θα βρεθούν αντιμέτωποι. Αυτόματα όμως χωρίζεις τον κόσμο. Τι έκανε το αρχαίο θέατρο; Όταν ήθελε στους «Πέρσες» ο Αισχύλος να μιλήσει για το μεγαλείο το ελληνικό δε μιλούσε ο Έλληνας για την ανδρεία του αθλή έβραζε τον Πέρση να μιλήσει για την ανδρεία των Ελλήνων. Το ίδιο πράγμα γίνεται και στον Καραγκιόζη.

Γνωρίζοντας πως ασχολείστε με το θέατρο σκιών εδώ και αρκετά χρόνια, θεωρείτε πως ο Καραγκιόζης μπορεί να κατέχει μία θέση στο μέλλον της παιδικής ψυχαγωγίας;

Ο Καραγκιόζης πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν είναι για παιδιά, είναι και για παιδιά από την άποψη ότι δεν τα βλέπεται βέβαια. Ο Καραγκιόζης πάντοτε απευθύνεται στη στοχασιά! Ένα παιδάκι θα πάρει αυτά που μπορεί να πάρει από τον Καραγκιόζη, δηλαδή το χρώμα, την κίνηση, το αστέιο. Όμως δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι θέατρο για παιδιά, είναι και για παιδιά.

Πόσο εύκολο είναι να επιβιώσει το θέατρο σκιών σε μια εποχή που κυριαρχεί η τεχνολογία; Έχετε σκεφτεί ποτέ το ενδεχόμενο να εκσυγχρονίσετε τις παραστάσεις σας, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία;

Όχι, δε χρειάζεται η τεχνολογία στον Καραγκιόζη και στην τέχνη ειδικότερα. Σε καμιά περίπτωση π.χ. ο ζωγράφος δεν θα παρουσίαζε έναν πίνακα φτιαγμένο με ένα ηλεκτρονικό πινέλο. Μπορώ όμως να δεχτώ τον «εκσυγχρονισμό» του Καραγκιόζη με την έννοια ότι παλιά ο Καραγκιόζης έβαζε κεριά για να φωτίσει το πανί τώρα βάζει λάμπες, το υλικό με το οποίο έφτιαχνε τις φιγούρες ήταν το χαρτόνι, μετά χρησιμοποιούσε το δέρμα, μετά το PVC. Αυτή είναι η «τεχνολογία» του Καραγκιόζη.

Πιστεύετε πως ο Καραγκιόζης ανθεί σε περιόδους ακμής, σε περιόδους οικονομικής κρίσης ή επιβιώνει και στις δύο περιπτώσεις και γιατί;

Ο Καραγκιόζης είναι μια τέχνη που δεν εξαρτάται από τα χρήματα και αυτή είναι η μεγάλη του δύναμη, είναι δηλαδή η παντοκρατορία του ενός. Η τέχνη του Καραγκιόζη αλλά και όλες οι άλλες τέχνες δεν έχουν να κάνουν με τα χρήματα ούτε με τα υλικά που χρησιμοποιεί κάποιος, γιατί και με απλά υλικά μπορεί να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη παράσταση, ένα εξαιρετικό έργο τέχνης. Αυτό που μετρά είναι η αρτιότητα με την οποία παρουσιάζεται η κάθε παράσταση, το κάθε έργο τέχνης. Όπου υπάρχει αρτιότητα, πιστεύω, υπάρχει και η αλήθεια, είναι δυο όροι ταυτόσημοι.

Το κοινό σας είναι κατά κύριο λόγο παιδικό ή παρακολουθούν τις παραστάσεις σας και ενήλικες; Ποιοι είναι οι καλύτεροι ακροατές και γιατί;

Το κοινό μας είναι μεικτό. Όταν παίζουμε παραστάσεις για μεγάλους, το δηλώνουμε. Για παράδειγμα, εάν παίζουμε έργα που έχουν άλλα νοήματα, ένα παιδί δε θα μπορεί να παρακολουθήσει λόγω ηλικίας. Αντίθετα σε ένα έργο, όπως «ο Καραγκιόζης φούρναρης», τα παιδιά είναι απαραίτητα στο κοινό, γιατί δεν περιέχονται άλλα νοήματα. Στις πολιτικές κωμωδίες τα μικρά παιδιά δε μπορούν να αντιληφθούν όλα τα νοήματα.

Ο καλός ακροατής είναι αυτός που μπορεί να καταλάβει το έργο, εξαρτάται, θα έλεγα, από το 'ποιόν' που τον διακρίνει, την παιδεία που έχει.

Είναι κοινή πεποίθηση πως το θέατρο σκιών αποτελεί βασικό στοιχείο του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού και πρέπει να διασωθεί. Οι Καραγκιόζοπαίτες γενικότερα έχουν τη στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού;

Καμιά τέχνη δεν πρέπει να έχει «δεκανίκια», να προσπαθεί δηλ. με επιπλέον βοήθεια να αναπληρώσει τις όποιες ελλείψεις της. Η τέχνη από μόνη της μπορεί να επιβιώσει. Εκείνο που είναι το ζητούμενο είναι να υπάρχει παιδεία.

Για παράδειγμα, σήμερα, αυτοί οι Καραγκιόζοπαίτες που παίζουν Καραγκιόζη, είναι αποκομμένοι από αυτόν, δεν τον ξέρουν και αυτοσχεδιάζουν με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αυτός ο ομφάλιος λώρος με την παράδοση και το διαχρονικό. Εδώ εντοπίζω το λάθος του Υπουργείου Πολιτισμού. Για μισό περίπου αιώνα παιζόταν ο Καραγκιόζης έτσι όπως παιζόταν στην ελληνική τηλεόραση, που ενδεχόμενα να είχατε δει και εσείς οι ίδιοι. Αυτός ο Καραγκιόζης δεν έχει απολύτως καμιά σχέση με το ελληνικό θέατρο σκιών. Τα νέα παιδιά, δυστυχώς, έχουν γαλουχηθεί με αυτόν τον Καραγκιόζη. Το Υπουργείο Πολιτισμού θα μπορούσε, αν σέβεται τον εαυτό του, να εντοπίσει εκείνους τους ανθρώπους, τους γνήσιους Καραγκιόζοπαίτες, για να μπορέσει να προωθηθεί και να ξαναπάρει το θέατρο σκιών τη ρότα του μέσα στο χρόνο.

Θα συνιστούσατε ή και θα ενθαρρύνατε ενδεχομένως έναν νέο που έχει πάθος με τον Καραγκιόζη να ασχοληθεί επαγγελματικά με αυτόν; Μπορεί να θεωρηθεί ως κύριο επάγγελμα που θα του παρέχει ικανοποιητική οικονομική κάλυψη;

Απόλυτα, διότι το τι αποκτάς με αυτή την τέχνη δε λέγεται! Καταρχάς αποκτάς μια ευφράδεια λόγου, μιλάς και σκέφτεσαι σχεδόν αυτόματα. Η τέχνη σε φέρνει σε επαφή με τη μοίρα των αιώνων, σε ό,τι έχει σχέση με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Παλαιότερα θα έλεγα ότι κάποιος θα μπορούσε να βιοποριστεί από το θέατρο σκιών, σήμερα όμως πιστεύω πως δε μπορεί λόγω της οικονομικής κρίσης που μαστιάζει τη χώρα μας.

«Παραμυθόγραμμα»: Μπορείτε να μας εξηγήσετε σύντομα την έννοια αυτή και πώς συνάδει με το θέατρο σκιών;

Οι παραστάσεις μας πολλές φορές στηρίζονται πάνω στη δομή του παραμυθιού, έχουν την υπόθεση του παραμυθιού ή τους δίνουμε τη διάσταση του παραμυθιού που δεν έχει χρονολογία, δεν έχει εποχή. Αυτό ακριβώς είναι το Παραμυθόγραμμα, το οποίο αρχίζει με το «Μια φορά κι έναν καιρό...»

Θα θέλατε να μας πείτε τρεις λόγους για τους οποίους ένα παιδί θα έπρεπε να παρακολουθήσει μια παράσταση του Καραγκιόζη έστω και μια φορά;

Το θέατρο σκιών είναι τέχνη και πρέπει η ίδια η κοινωνία να την επιβάλλει. Ένα μικρό παιδάκι δε μπορεί από μόνο του να ξέρει τι είναι καλό και τι είναι κακό. Θα πρέπει να καθοδηγηθεί από τους γονείς, την κοινωνία, τη γειτονιά, το σχολείο. Πρέπει να του δοθεί η δυνατότητα να έρθει σε επαφή με το θέατρο, με τη μουσική, με τη ζωγραφική. Η κάθε τέχνη καλλιέργει τη ψυχή του παιδιού με το δικό της μοναδικό τρόπο.

Ποια είναι η ωραιότερη παράσταση που δώσατε ποτέ και για ποιους λόγους την έχετε ξεχωρίσει;

Είναι υποκειμενικό στον κάθε Καραγκιόζοπαίτη. Υπάρχουν Καραγκιόζοπαίτες

που έχουν έντονο μέσα τους το κωμικό στοιχείο, επομένως η ωραιότερη παράσταση θα είναι κωμωδία. Υπάρχουν, βέβαια και Καραγκιόζοπαίτες που έχουν μέσα τους το δραματικό στοιχείο, άρα η ωραιότερη παράστασή τους θα κυμαίνεται στα όρια του δράματος. Προσωπικά ρέπω στο δράμα και αυτός ήταν ο λόγος που και στη Δραματική σχολή, όταν πήγα, αρχαίο θέατρο σπούδασα, αρχαίο θέατρο έπαιξα. Και αυτό το κλίμα του αρχαίου θεάτρου και του δράματος υπάρχει μέσα μου.

...συνέχεια από τη σελίδα 1

Επίσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο

σης θαύμασαν την αρχιτεκτονική του Γερμανού αρχιτέκτονα Ερνέστο Τσίλλερ, τους πίνακες γνωστών ελλήνων ζωγράφων που κοσμούν τις διάφορες αίθουσες, απόλαυσαν τον κήπο του Μεγάρου, μια πραγματική οάση στο κέντρο της Αθήνας με 140 διαφορετικά είδη και ποικιλίες καλλωπιστικών δέντρων και φυτών. Τέλος πληροφορήθηκαν για τις αρμοδιότητες και την εκλογή του προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας καθώς και για την Προεδρική Φρουρά που αποτελεί μάχιμο και τελετουργικό ταυτόχρονα άγημα.

Ισχυρές γυναίκες που έμειναν στην ιστορία

Μαρία Κιουρί (1867 –1934) επιστήμη

Η Μαρία Σκουοντόφσκα-Κιουρί ήταν Γαλλίδα φυσικός και χημικός πολωνικής καταγωγής. Σε συνεργασία με το σύζυγό της, Πιερ Κιουρί, ανακάλυψε το ράδιο και μελέτησε τα φαινόμενα της ραδιενέργειας. Ανακάλυψε επίσης το πολώνιο και υπήρξε η πρώτη γυναίκα που έγινε Καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο της Σορβόνης, ενώ τιμήθηκε δυο φορές με το βραβείο Νόμπελ για τη Φυσική (1903) και τη Χημεία (1911). Ήταν γνωστή επίσης και ως Μαντάμ Κιουρί.

Φιλανθρωπικό έργο Μπρέτα Τερέζα (1910-1997)

Η Μπρέτα Τερέζα ήταν μία Καθολική μοναχή με σημαντικό φιλανθρωπικό έργο, από την Αλβανία. Για πάνω από 45 χρόνια βοήθησε τους φτωχούς και τους αρρώστους σε όλο τον κόσμο, με αποτέλεσμα να αγιοποιηθεί από τον Πάπα Ιωάννη Παύλο Β' το 1997. Είναι κάτοχος του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης του 1979 για "τις εκστρατείες της σχετικά με την ενημέρωση για τη φτώχεια".

Ναζιστική κατοχή Άννα Φρανκ (1929 – 1945)

Η Άννα Φρανκ ήταν Γερμανίδα Εβραιοπούλα που έγραψε ένα ημερολόγιο ενώ κρυβόταν, μαζί με τους δικούς της και τέσσερις οικογενειακούς φίλους, σε ένα σπίτι στο Άμστερνταμ κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής της Ολλανδίας. Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ διηγείται με στωικότητα και απρόσμενη ωριμότητα την καθημερινότητα οκτώ εβραίων μέσα στο καταφύγιό τους, από τον Ιούνιο του 1942 ως τον Αύγουστο του 1944. Έγινε ένα από τα πιο πολυδιαβασμένα βιβλία του κόσμου και η Άννα Φρανκ ένα από τα πιο γνωστά θύματα του Ολοκαυτώματος.

Ανθρώπινα δικαιώματα Εβίτα Περόν (1919 - 1952)

Η Μαρία Εύα Ντούάρτε ντε Περόν ήταν Πρώτη Κυρία της Αργεντινής από το 1946 μέχρι το θάνατό της το 1952. Σε ηλικία δεκαπέντε χρονών μετακόμισε στο Μπουένος Άιρες, όπου επεδίωξε να κάνει καριέρα ηθοποιού. Παντρεύτηκε τον συνταγματάρχη Χουάν Περόν, ο οποίος εξελέγη πρόεδρος της Αργεντινής. Κατά τη διάρκεια των επόμενων έξι χρόνων απέκτησε δύναμη στα φιλο-Περονικά εργατικά σωματεία, μιλώντας για τα εργατικά δικαιώματα. Διηύθυνε τα υπουργεία Εργασίας και Υγείας, ίδρυσε και διηύθυνε το φιλανθρωπικό Ίδρυμα Εύα Περόν, πάλεψε για τα δικαιώματα των γυναικών στην Αργεντινή και ίδρυσε και διηύθυ-

νε το πρώτο γυναικείο πολιτικό κόμμα μεγάλης κλίμακας της χώρας. Το 1952, λίγο πριν το θάνατό της από καρκίνο έλαβε από το Κογκρέσο της Αργεντινής τον επίσημο τίτλο του Πνευματικού Ηγέτη του Έθνους.

Δικαιώματα των γυναικών Αμέλια Έρχαρτ (1897 - 1937)

Αμερικανίδα πρωτοπόρος της αεροπορίας, συγγραφέας και υπέρμαχος των δικαιωμάτων των γυναικών. Η Έρχαρτ ήταν η πρώτη γυναίκα που τιμήθηκε με τον Σταυρό Διακεκριμένης Πτήσης, ως η πρώτη γυναίκα που διέσχισε μόνη της τον Ατλαντικό Ωκεανό. Εξαφανίστηκε πάνω από τον κεντρικό Ειρηνικό ωκεανό, κοντά στη νήσο Χάουλαντ, κατά τη διάρκεια της προσπάθειάς της να κάνει τον γύρο της Γης, το 1937.

Φυλετικές διακρίσεις Χάρριετ Τάμπμαν (1820-1913)

Η Χάρριετ Τάμπμαν ήταν Αφροαμερικανή ακτιβίστρια. Γεννήθηκε σκλαβωμένη αλλά κατάφερε να ξεφύγει και να απελευθερώσει 70 ακόμη σκλάβους, μεταξύ των οποίων και την οικογένειά της. Έως το ξέσπασμα του Αμερικανικού εμφυλίου πολέμου ταξίδεψε 19 φορές στον δουλοκτητικό Νότο και βοήθησε στην απελευθέρωση περισσότερων από 300 δούλων, ενώ κατά τη διάρκεια του εμφυλίου ήταν κατάσκοπος και νοσοκόμα στον στρατό των Βορείων. Τα επόμενα χρόνια συνέχισε τους αγώνες της εναντίον των φυλετικών διακρίσεων και για την ισότητα των γυναικών.

Πολιτισμός Μελίνα Μερκούρη (1920-1994)

Η Μελίνα Μερκούρη ήταν Ελληνίδα ταλαντούχα ηθοποιός, αγωνίστρια της αντίστασης κατά της δικτατορίας, πολιτικός με μεγάλη ακτινοβολία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και διετέλεσε Υπουργός Πολιτισμού επί 8,5 χρόνια. Χρησιμοποιώντας τη δική της ακτινοβολία και λάμψη κατόρθωσε να διοχετεύσει τον Πολιτισμό στην καθημερινή ζωή του Έλληνα. Ήταν εκείνη που είπε ότι «Ο Πολιτισμός είναι η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας» και κατάφερε να το κάνει πράξη.

Ιωάννα της Λωραίνης

Η Ιωάννα της Λωραίνης ήταν Γαλλίδα ηρωίδα επικεφαλής των Γαλλικών στρατευμάτων στον Εκατονταετή Πόλεμο κατά των Άγγλων στην Γαλλία. Σε ηλικία 13 ετών είδε στον κήπο του πατρικού σπιτιού της το πρώτο από τα οράματά της, όπου παρουσιαζόταν ο αρχάγγελος Μιχαήλ, η αγία Μαργαρίτα και η αγία Αικατερίνη και την καθούσαν να δράσει προκειμένου να απαλλάξει τη Γαλλία από την ταπείνωση που της είχαν επιβάλει οι Άγγλοι με τη συνθήκη του Τρουά. Καταδικάστηκε να καεί ζωντανή ως αιρετική αλλά το 1920 ανακηρύχθηκε αγία από την Καθολική Εκκλησία.

Αυγήρη Ευφροσύνη Γαληροπούλου Έφη Λούκα Κων/να Λούκα Μαρία Τσιλαλή Αναστασία Τσιούμα Κων/να

ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Τετραήμερη Εκδρομή στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

Από τις 19-4 έως τις 22 -4- 2018 το σχολείο μας πραγματοποίησε τετραήμερη εκδρομή στην Αν. Μακεδονία στα πλαίσια των πολιτιστικών προγραμμάτων και Αγωγής Υγείας. Οι μαθητές επισκέφτηκαν την πόλη της Καβάλας, τη Ξάνθη και την παλιά της πόλη, την περιοχή του Πόρτο Λάγος με το μοναστήρι του Αγίου Νικολάου και το παρεκκλήσι της Παναγίας της Παντάνασσας, τη λίμνη Βιστωνίδα, τη Δράμα, την αρχαία πόλη των Φιλιππων και το Δίον, τη σπουδαία μακεδονική πόλη στους πρόποδες του Ολύμπου.

Διήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη

Διήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη στο ΚΠΕ Καρπενησίου πραγματοποιήσε στις 16-17 Μαΐου 2018 το τμήμα Α1 του 6ου Γυμνασίου Λαμίας στο πλαίσιο περιβαλλοντικού προγράμματος.

Διδακτική επίσκεψη στο Μαυρίλο Φθιώτιδας

Στις 21-5-2018 το σχολείο μας πραγματοποίησε διδακτική επίσκεψη στο Μαυρίλο Φθιώτιδας στο πλαίσιο του προγράμματος «Τοπική Ιστορία και Εκπαίδευση» με θέμα "Μαυρίλο, το χωριό του νερού και της φωτιάς". Χώροι επίσκεψης: Μπαρουτόμυλος, Άγιος Δημήτριος, πλατεία χωριού, Πηγές Σπερχειού.

Διδακτική επίσκεψη στο Αρχαίο θέατρο των Δελφών

Στις 27-4-2018 το σχολείο μας πραγματοποίησε διδακτική επίσκεψη στο Αρχαίο θέατρο των Δελφών στα πλαίσια του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών. Τα παιδιά παρακολούθησαν την προσαρμοσμένη για μαθητές σχολείων κωμωδία «Πλούτος» του Αριστοφάνη, ένα από τα πιο ωραία και διδακτικά έργα του κωμικού ποιητή, με βασικό θέμα το αιώνιο πρόβλημα φτώχειας-πλούτου και το όνειρο του κάθε ανθρώπου να γίνει πλούσιος.

Διαδικτυακή εφημερίδα του Γυμνασίου Λαμίας ROBOSAPIENS-Τεύχος 2ο «Roboto-εξεηλίξεις»

<http://schoolpress.sch.gr/robosapiens/>

Εκδόθηκε ψηφιακά το δεύτερο τεύχος της εφημερίδας, από τους μαθητές της Α' Γυμνασίου που συνεργάστηκαν σε ομάδες και λειτούργησαν σαν δημοσιογράφοι, ανακαλύπτοντας και αναπτύσσοντας, άρθρα σχετικά με την είσοδο των robotστην καθημερινότητά μας.

Η ψηφιακή εφημερίδα μας ονομάστηκε Robosapiens-σπαραφράζοντας το Homosapiens που αντιστοιχεί στο όνομα του ανθρώπινου είδους.

Υπεύθυνη προγράμματος:

κ. Ζαρίκα Αλεξάνδρα
Καθ. Πληροφορικής

Παρακολούθηση της Ταινίας "Καζαντζάκης" στον κινηματογράφο "Γαλαξίας"

Στις 6-12-2017 οι μαθητές του σχολείου μας είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν στον κινηματογράφο της πόλης μας, "Γαλαξία", την ταινία "Καζαντζάκης" σε σκηνοθεσία του Γ. Σμαραγδή. Είναι μια ταινία βασισμένη στην αυτοβιογραφία του Ν. Καζαντζάκη "Αναφορά στον Γκρέκο", μια ιστορία αγάπης, πίστης και δύναμης ενός οικουμενικού συγγραφέα που μπόρεσε να ξεπεράσει τις αντιξοότητες και τη βαρβαρότητα της εποχής του και να κρατήσει το έργο του αιώνιο. Η επίδραση κάθε καταλυτικής εμπειρίας στην ζωή του παρουσιάζεται συνοπτικά και με γνώμονα την βαρύτητα της. Ο αυστηρός πατέρας του, οι πρώτες άγουρες αναζητήσεις του, η αδελφική φιλία του με τον Άγγελο Σικελιανό, τα πνευματικά ταξίδια του, η σχέση του με τις γυναίκες, η γνωριμία του με το Ζορμπά, η θετική και η αρνητική αναγνώριση.

Η ταινία είναι ένας ελάχιστος φόρος τιμής σε έναν οραματιστή που για χάρη της δικής του φωτεινής αλήθειας λιοιδορήθηκε όσο λίγοι. Εκείνος όμως, με απόλυτη συναίσθηση της δι-

καισύνης που αντιπροσωπεύει, πάντα τους συγχωρεί. «Στο σκοτάδι» όπως έγραψε και ο ίδιος «απαντάς με φως».

Την καλύτερη ερμηνεία τους έδω-

σαν οι πρωταγωνιστές-ηθοποιοί της ομώνυμης ταινίας, ο Οδυσσέας Παπασηπλιόπουλος (ως Νέος Καζαντζάκης) και η Μαρίνα Καλογόρου (ως Ελένη Καζαντζάκη).

Διαγωνισμός Φυσικής «Αριστοτέλης»

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής «Αριστοτέλης» πραγματοποιήθηκε το Σάββατο στις 10 Μαρτίου 2018 σε διάφορα εξεταστικά κέντρα ανά την Ελλάδα.

Από τους συμμετέχοντες μαθητές του βου Γυμνασίου 10 διακρίθηκαν ως Πρωτεύσαντες. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι 8 ήταν από την Α Γυμνασίου και μάλιστα ένας μαθητής μας κατέλαβε την 7η θέση Πανελληνίως!

Βασικός σκοπός της συμμετοχής των μαθητών σε τέτοιου είδους διαγωνισμούς είναι η εξοικείωση τους σε αναμετρήσεις με μαθητές από ευρύτερο περιβάλλον, πέραν του σχολικού, ώστε να αναπτυχθεί η αγάπη για την εμπάθυνση στον συναρπαστικό κόσμο της φυσικής, η άμιλλα και ο ευγενής ανταγωνισμός. Οι μαθητές διαγωνίζονται σε πρωτότυπα, σύνθετα θέματα αυξημένης δυσκολίας τα οποία αφορούν φυσικούς νό-

μους και πειραματισμούς.

Ως Σύλλογος Διδασκόντων του βου Γυμνασίου Λαμίας, συχαίρουμε όλους τους μαθητές για τη συμμετοχή τους και τους διακρινόμενους για τις ιδιαίτερα υψηλές επιδόσεις τους!!

Α Γυμνασίου:

Παλιούρας Ιωάννης 1ο Βραβείο (7ος),
Κρικζώνης Ηλίας 1ο Βραβείο (47ος)
Χαντζής Ελευθέριος 3ο Βραβείο (198ος)
Χρηστίδης Γεώργιος 3ο Βραβείο (286ος)
Φούντα Βασιλική 3ο Βραβείο (300η)
Λέτσος Πέτρος 3ο Βραβείο (305ος)
Λέτσος Μάριος Εύφημος Μνεία (396ος)
Τσαπραζλή Όλγα Εύφημος Μνεία (604η)

Β Γυμνασίου:

Χαρίθα Παρασκευή Εύφημος Μνεία (252η)

Γ Γυμνασίου:

Πατάγιας Αθανάσιος 3ο Βραβείο (110ος)

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ERASMUS+ ΣΤΗΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΗ

Καθηγητές και μαθητές του βου Γυμνασίου Λαμίας συμμετείχαν στο τελικό συνέδριο του τριετούς προγράμματος Erasmus+ "Be a Buddy not a Bully" με θέμα τον σχολικό εκφοβισμό, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 8-10 Μαΐου 2018. Παρουσιάστηκαν τα πνευματικά προϊόντα των σχολείων της σύμπραξης (Συλλογή αφηγημάτων, Ερευνητική Βάση Δεδομένων, εγχειρίδιο-εργαλείο για εκπαιδευτικούς με τα απαραίτητα βήματα για την αντιμετώπιση του φαινομένου ανά περίπτωση και διαδραστικό παιχνίδι) με σκοπό τη χρήση τους για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού και δόθηκε η υποσχέση να συνεχιστεί η προσπάθεια εύρεσης και ανάπτυξης καλών πρακτικών

Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση

Στα πλαίσια του Προγράμματος Αγωγής Υγείας πραγματοποιήθηκε στο σχολείο μας επίσκεψη στο ΕΚΑΒ Λαμίας. Εκπρόσωποι του ΕΚΑΒ παρουσίασαν καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στους συμμετέχοντες μαθητές και καθηγητές. Οι μαθητές συγκέντρωσαν έντυπο υλικό και εικόνες, αναστρέχοντας στο διαδίκτυο και παρακολούθησαν με βιωματικό τρόπο πώς να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της καρδιακής ανακοπής στο σχολείο ή εκτός.

“Αγαπτό ημερολόγιο...”

της Μικρασιατικής Καταστροφής.

Καταγράφοντας όλα όσα τους απασχολούν αλλά και όσα συμβαίνουν γύρω τους, έχουν επιπλέον τη δυνατότητα να ιεραρχήσουν τις σκέψεις τους και να μελετήσουν τις πράξεις τους. Βλέποντάς τα με ψυχραιμία και από μια άλλη ίσως οπτική γωνία, είναι πιο εύκολο να αντιληφθούν πιθανά λάθη τους και να τα διορθώσουν.

Οι έφηβοι έχουν μια έμφυτη δυσπιστία απέναντι στους ανθρώπους που τους περιβάλλουν. Δεν εμπιστεύονται κανέναν. Πιστεύουν πως ούτε και οι ίδιοι οι γονείς τους, ούτε και οι συνομήλικοί τους δεν τους καταλαβαίνουν. Το ημερολόγιο γίνεται γι' αυτούς, τη δύσκολη αυτή περίοδο, ένας έμπιστος, υπομονετικός και στοργικός φίλος, καθώς δε θα διαφωνήσει μαζί τους ούτε θα τους κρίνει για τις αποφάσεις τους. Αντίθετα, θα τους ακούσει χωρίς αντιρρήσεις και πάντα με κατανόηση.

Αποδεικνύεται, λοιπόν, πως στο πέρασμα των αιώνων, το ημερολόγιο ήταν, είναι και θα είναι ένας τρόπος έκφρασης, “αποθήκευσης” των γεγονότων της ζωής και “απόδρασης” των εφήβων από την έντονη καθημερινότητα.

Αθανασίου Μαίρη
Γαλάνη Ιρίνα
Γαλάνη Φαίη
Γουργιώτη Ευαγγελία
Γουργιώτη Μαίρη
Θώμου Δέσποινα
Ιωακείμ Σταματία
Κοβάνη Δώρα

“Αγαπτό ημερολόγιο.....” και το χέρι συνεχίζει να τρέχει πάνω στο λευκό χαρτί, δημιουργώντας μας ένα συναίσθημα απλά εκπληκτικό. Οι περισσότεροι από εμάς γνωρίζουμε αυτό το συναίσθημα, καθώς οι ίδιοι συστηματικά ή σε κάποια μεμονωμένη στιγμή της ζωής μας έχουμε “κρατήσει” ημερολόγιο.

Η εκπληκτική αίσθηση που να μένει κάποιος μόνος με τον εαυτό του και να γράφει σε μια κόλλα χαρτί δεν είναι ο μόνος λόγος που τα παιδιά αυτής της ηλικίας επιλέγουν να “κρατήσουν” ημερολόγιο. Το ημερολόγιο είναι ένας τρόπος να αποτυπώσουν και να διατηρήσουν τις σκέψεις τους, τα συναισθήματά τους, τους προβληματισμούς τους. Μέσα από αυτό καταφέρνουν να κρατήσουν ζωντανό στη μνήμη τους κάθε ευχάριστο ή δυσάρεστο γεγονός της καθημερινότητας τους.

Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που μέσα από τα ημερολόγια που κράτησαν παιδιά ή έφηβοι έχουν περιγραφεί με τον πιο γλαφυρό τρόπο σημαντικές ιστορικές περιόδους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ, που περιγράφει γεγονότα που διαδραματίστηκαν κατά την περίοδο του Β' Παγκόσμιου πολέμου και της Αγάπης Μολυβιάτη-Βενέζη με τη δική της συγκλονιστική περιπέτεια κατά την περίοδο

Θρησκεία και καθημερινότητα

Η θρησκεία είναι ένα φαινόμενο πολυδιάστατο, πανανθρώπινο και παγκόσμιο. Πρόκειται για μια βασική κοινωνική λειτουργία από τη μια μεριά και ένα πνευματικό κεφάλαιο της ανθρώπινης ζωής από την άλλη. Αποτελεί μια μορφή ζωής που παράλληλα με την εκδήλωσή της στην προσωπική και κοινωνική διάσταση είναι προικισμένη με ποικιλία μύθων, συμβόλων, λατρευτικών τύπων και κανόνων ηθικής συμπεριφοράς. Κι όλα αυτά δεν είναι αποτέλεσμα επιστημονικών εφαρμογών αλλά γεννήματα της ανθρώπινης λαχτάρας για μια ανώτερη και συνθετότερη δημιουργία σε σχέση με τις άλλες κατακτήσεις του ανθρώπου στο χώρο του πολιτισμού.

Όλες οι θρησκείες έχουν και μια διδασκαλία για το Θεό, τον κόσμο, τον άνθρωπο, τη ζωή. Ωστόσο παρά τις σοβαρές διαφορές δε μπορούμε να αγνοήσουμε τα κοινά σημεία. Παρά τις ποικίλες απαντήσεις των θρησκειών στα μεγάλα και κρίσιμα ζητήματα του πόνου, του θανάτου, του νοήματος της ανθρώπινης ύπαρξης, γεγονός παραμένει πως οι άνθρωποι θλιβόμαστε, πεθαίνουμε, κλαίμε, γελάμε, απογοητευόμαστε, ελπίζουμε μαζί. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να αδιαφορήσουμε για την τοποθέτηση των θρησκειών, για τη βεβαιότητα ότι υπάρχει μια εμπειρία και δυνατότητα “υπερκόσμια” πέραν της καθημερινότητας.

Έτσι η θρησκεία συγκαταλέγεται στα πρωταρχικά στοιχεία του πολιτισμού και συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη όλων των πτυχών του. Είναι το επίκεντρο της ανθρώπινης ύπαρξης, στην οποία δίνει νόημα, περιεχόμενο και σκοπό. Ικανοποιεί ακόμη τις βαθύτερες ανάγκες

του ανθρώπου, τον προσανατολίζει στην επικοινωνία του με το τελικό αντικείμενο της επιθυμίας του, το Απόλυτο, την Πηγή της ζωής του. Το θρησκευτικό βίωμα χαρακτηρίζεται από βάθος και ένταση. Σ' αυτό συμμετέχει ολόκληρος ο άνθρωπος, ως νόηση, συναίσθημα και βούληση. Έτσι επηρεάζεται βαθιά η προσωπικότητα του πιστού και διαμορφώνεται ανάλογα με το είδος του Θεού στον οποίον αναφέρεται.

Αυτή η πίστη ως στάση και τρόπος ζωής αποτελεί τη ζωντανή εμπειρία της ζωής των πιστών και οδηγεί στη δημιουργία πολιτισμού: πώς δηλ. σκεφτόμαστε, πώς χτίζουμε τις πόλεις και τα σπίτια μας, πώς τραγουδάμε, πώς χορεύουμε, πώς ζωγραφίζουμε, πώς λατρεύουμε το Θεό. Σήμερα μπροστά στο αδιέξοδο που μας οδηγεί ο τεχνικός πολιτισμός, οφείλουμε να υπενθυμίζουμε διαρκώς ότι το μέσο για την πνευματική ισορροπία του ανθρώπου είναι η άσκηση, η κάθαρση του εγώ, η αγάπη ως δύναμη δημιουργική που κτίζει και μεταμορφώνει κάθε πραγματικότητα. Άλλωστε ο πόθος για μια κοινωνία αγάπης δεν αποτελεί φυγή σε κάποιο όραμα που αποτελείται από ωραίες προσδοκίες. Αντίθετα εκφράζεται στις συνθήκες του παρόντος ως καθημερινή συνεχής προσφορά προς όλους τους ανθρώπους, ως διαρκής συμμετοχή σε προσπάθειες για δικαιοσύνη και ειρήνη.

Βασιλείου Λυδία
Γκίκα Ζωή
Παπαγιουό Βασιλική
Παπαντώνη Γεωργία
Στρογγυλιού Δανάη

Διάσημα... ρολόγια

Έχετε σκεφτεί πόσες φορές, χάνοντας τον προσανατολισμό σας σε κάποιο ταξίδι, βρήκατε τη σωστή διαδρομή με τη βοήθεια ενός ψηφίου πύργου με ρολόι; Τέτοιοι πύργοι χτίστηκαν σε ιστορικούς τόπους ή στα τείχη μιας πόλης ή διακοσμούσαν ένα πολυούχναστο μέγαρα. Ποιοι είναι οι πιο γνωστοί πύργοι με ρολόι στον κόσμο;

Big Ben, Λονδίνο

«Big Ben» ονομαζόταν αρχικά η τεράστια καμπάνα που βρίσκεται μέσα στον γνωστό πύργο από γρανίτη και πέτρα, ενώ το 1859 προστέθηκε το ρολόι. Έχει ύψος 315 μέτρα και από το 2012 ονομάστηκε Elizabeth Tower.

Limoges Train Station Clock, Γαλλία

Ο σταθμός της Λιμόζ είναι μοναδικός γιατί είναι χτισμένος πάνω στις σιδηροδρομικές γραμμές και όχι δίπλα τους. Οι τρούβλοι του κτιρίου και του πύργου του ρολογιού είναι βαμμένοι με το χαρακτηριστικό πράσινο χρώμα των γαλλικών κτιρίων.

The Saviour Tower, Μόσχα

Ο πύργος της Κόκκινης Πλατείας σχεδιάστηκε το 1491 από Ιταλό αρχιτέκτονα. Το 1625 τοποθετήθηκε το ρολόι και το 1851 ένα αστέρι πεντάκτινο.

Old Town Hall Tower, Πράγα

Ο κατασκευαστής ρολογιών Hanu, που δημιούργησε αυτό το ρολόι το 1490, λέγεται ότι τυφλώθηκε για να μην μπορέσει να φτιάξει πουθενά πιο όμορφο. Το ρολόι απεικονίζει τους 12 αποστόλους να κινούνται, ενώ εμφανίζεται ένας σκελετός που συμβολίζει τον θάνατο.

Zytglogge Tower, Βέρνη, Ελβετία

Αυτός ο μεσαιωνικός πύργος αρχικά αποτελούσε μέρος της δυτικής οχύρωσης, στη συνέχεια μετατράπηκε σε φυλακή και αργότερα σε ρολόι. Τον 15ο αιώνα ένα αστρονομικό ρολόι προστέθηκε για να δείχνει την κίνηση των πλανητών και τις μέρες της εβδομάδας.

Να λοιπόν που το ρολόι, εκτός από όργανο μέτρησης του χρόνου, μπορεί να γίνει... σήμα κατατεθέν μιας πόλης!

Γρίβας Λευτέρης, Γεωργίου Τζωρτζίνα,
Καϊτσάς Λουκάς, Καϊτσά Ελένη.

Η διαχείριση των χρημάτων από τους νέους κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης

Σήμερα είναι γενικά παραδεκτό ότι η σύγχρονη κοινωνία υποφέρει από μία μεγάλη και εκτεταμένη κρίση, η οποία έχει αγγίξει βαθιά την ελληνική οικογένεια και ιδιαίτερα τους νέους.

Αναμφισβήτητα, οι νέοι έχουν επηρεαστεί αρκετά από την κρίση αυτή, η οποία αποτελεί και το κύριο θέμα συζήτησης στα νεανικά πηγαδάκια. Ταυτόχρονα, έχουν αλλιάξει τον τρόπο διάθεσης και διαχείρισης των χρημάτων τους. Υπάρχει, λοιπόν, μείωση στο χαρτζιλίκι τους, περικοπές στις εξόδους και λιγότερα χρήματα για τις προσωπικές αγορές. Ωστόσο, έχουν αρχίσει να μπαίνουν στη διαδικασία ιεράρχησης των αναγκών τους προκειμένου να εξοικονομούν χρήματα. Ένα μεγάλο ποσοστό, μάλιστα, έχει αρχίσει τις παλιές, καλές συνήθειες της αποταμίευσης.

Όμως, ο τομέας που έχει πληγεί περισσότερο ίσως από κάθε άλλον, σύμφωνα πάντα με τους νέους, είναι η εργασία. Είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, το ποσοστό ανεργίας των νέων στην Ελλάδα άγγιξε το 40,8% (στοιχεία Οκτωβρίου 2017). Το τρομακτικό αυτό ποσοστό σημαίνει ότι το μέλλον τους είναι παντελώς αβέβαιο και απαισιόδοξο. Το ίδιο απογοητευτικό φαινόμενο επικρατεί και στους μισθούς τους, σε όσους δηλαδή θεωρούνται "τυχεροί" που εργάζονται. Η εργατική ανασφάλεια σε συνδυασμό με την ακρίβεια έχουν ως συνέπεια να κρατούν όλο και περισσότερο νέους στο πατρικό τους σπίτι και το βήμα της ανεξαρτησίας να φαντάζει μακρινό όνειρο. Πόσες φορές δεν έχουμε συναντήσει εφήβους, που από πολύ μικρή ηλικία έχουν εισέλθει στον

εργασιακό χώρο; Για κάποιους μοιάζει απίθανο, όμως για πολλούς νέους αποτελεί πραγματικότητα. Η οικονομική κρίση τους οδηγεί να εργάζονται από μικρή ηλικία, είτε για να καλύψουν τα έξοδα για τις σπουδές τους είτε για να συνεισφέρουν στα έξοδα της οικογένειας.

Συνοψίζοντας, αξίζει να αναφέρουμε ότι οι νέοι είναι το μέλλον της κοινωνίας μας, το μέλλον του κόσμου. Παρά τα εμπόδια και την οικονομική κρίση ανακαλύπτουν πάντα τρόπους να διαχειρίζονται τα λιγοστά έστω χρήματά τους, να ονειρεύονται, να ελπίζουν και να αγωνίζονται για το μέλλον τους.

**Κουφοκώστα Βασιλική
Μαραζιάρης Λάμπρος
Μουράντ-Ντούβα Κων/να
Παπαδήμας Ευθύμιος
Παπαδημητρίου Ασπμίνα-Ελένη**

Γλώσσα των νέων; «Δεν υπάρχει...»

Νέοι: μια τόσο μικρή λέξη που κρύβει πίσω της τις μεγάλες προσδοκίες για το μέλλον της κοινωνίας, του πολιτισμού, του κόσμου ολόκληρου. Κι όμως! Εμείς οι νέοι είναι που δεχόμαστε διαχρονικά τις επικρίσεις των μεγάλων, την αυστηρή κριτική των ενηλίκων που πολλές φορές φτάνουν να μας ισοπεδώνουν με σχόλια αρνητικά για την συμπεριφορά, τον τρόπο ζωής και αντίληψης των πραγμάτων ακόμα και τον τρόπο που μιλάμε, την περιφρημη γλώσσα ή διάλεκτο των νέων.

Πρόκειται για έναν ιδιότυπο τρόπο ομιλίας που συχνά καταργεί κανόνες γραμματικής και συντακτικού «δεν την παλεύω» που σημαίνει δεν μπορώ άλλο, «δεν υπάρχει» που σημαίνει κάτι μοναδικό, «τεσπά» που σημαίνει τέλος πάντων, δίνει διαφορετικό νόημα σε συνηθισμένες φράσεις π.χ. «δεν υπάρχει» που σημαίνει «μοναδικό ενώ άλλοτε δημιουργεί νέες λέξεις που εντυπωσιάζουν με την ευρηματικότητα και τους λεξιλογικούς συνδυασμούς.

Αυτός ο τρόπος χρήσης της γλώσσας, πρώτα – πρώτα δείχνει την επαναστατική φύση που μας χαρακτηρίζει, την τάση για διαφοροποίηση από το σύνολο αλλά και το δημιουργικό στοιχείο που συνοδεύει κάθε νέα γενιά. Χωρίς αμφιβολία, επηρεασμένοι από την τεχνολογία χρησιμοποιούμε όρους που προέρχονται από αυτήν «Σερφάρω» περιπλανιέμαι στο διαδίκτυο, «γκουγκλάρω» αναζητώ κάτι στη Google.

Αλλά και τα μηνύματα με τα οποία επικοινωνούμε μεταξύ μας απηχούν άλλη μια συνιστώσα της ζωής μας: την έλλειψη χρόνου και την ταχύτητα. Συντομεύουμε, έτσι τον λόγο μας με ποικίλους τρόπους: αφαιρούμε φωνήεντα «Τππ» σημαίνει «τίποτα», «δν ζρ» σημαίνει «δεν ξέρω». Συχνές είναι και οι σύντομες απαντήσεις σαν το «οκ» αντί του εντάξει.

Ας μην παραβλέψουμε και τον παγκοσμιοποιημένο τρόπο ζωής που βιώνουμε, τις επιδράσεις από ξενόγλωσσα μηνύματα, τη γλωσσολαμία στην οποία με μανία επιδιόμαστε, παράμετροι που εξηγούν τη χρήση των «greeklish». Συνηθισμένο, λοιπόν, είναι το φαινόμενο χρήσης λατινικών χαρακτήρων καθώς και ξενόφερτων λέξεων και εκφράσεων.

Τέλος, να υπογραμμίσουμε πως ο τρόπος με τον οποίο μιλάμε είναι έκφραση αντίδρασης στο κατεστημένο γενικότερα. Στον κόσμο των ενηλίκων, στον τρόπο λειτουργίας της κοινωνίας που σίγουρα δε μας εκπροσωπεί αφού δεν εγκρίνουμε την αδικία, τις ανισότητες, την προδοσία των ιδανικών και διαλέγουμε να μιλάμε μ' έναν τρόπο με τον οποίο γινόμαστε αντιληπτοί μεταξύ μας και – γιατί όχι – χαμογελάμε όταν στο άκουσμα της ομιλίας μας οι μεγάλοι απορούν.

Με λίγα λόγια, οι νέοι με την ομιλία μας, ξεκινάμε να χτίζουμε τον κόσμο μας μέσα από τον τρόπο που επικοινωνούμε. Πρέπει να επενδύσουμε γλωσσικά, αρκεί να θυμόμαστε πως φέρουμε στους ώμους μας τη βαριά κληρονομιά της γλώσσας που αποτέλεσε τη βάση όλων των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών: την ελληνική. Έχουμε έτσι, το χρέος να την εμπλουτίζουμε, να την ανανεώνουμε και όχι να τη συρρικνώνουμε. Ας μην ξεχνάμε πως «η ιστορία του ανθρώπου είναι η ιστορία του λόγου του» και ως γράφουμε, εμείς οι νέοι, τη δικιά μας... γλωσσική ιστορία που σίγουρα «Δεν υπάρχει...».

**Αντύπα Μαρία
Βλάσση Παναγιώτα-Ραφαέλα
Γκίκα Αλίκη
Δικοπούλου Αιμιλία
Ευσταθίου Λουκάς
Ζαρμπούτη Μαρία
Καζάση Μαρίλια
Καλλιώρα Μελίτα
Λιάκου Αναστασία**

Survivor ή Nomads; Πού οφείλεται η μανιώδης παρακολούθησή τους από άτομα νεαρής ηλικίας;

Είναι γεγονός πως στη σύγχρονη εποχή ο Έλληνας τηλεθεατής έχει "φάει" τα reality με το κουτάλι. Τα reality shows είναι τηλεοπτικά προγράμματα στα οποία οι συμμετέχοντες εμφανίζονται με την πραγματική τους ταυτότητα, χωρίς να υπάρχει – θεωρητικά τουλάχιστον – κάποιο σενάριο που να υπαγορεύει τα όσα πένε και το πώς αντιδρούν. Ειδική κατηγορία αποτελούν τα παιχνίδια επιβίωσης τα οποία κεντρίζουν το ενδιαφέρον όλων των ηλικιακών τάξεων αλλά κυρίως της νέας γενιάς για ποικίλους λόγους.

Αρχικά, παρατηρείται ότι το σημερινό νεανικό κοινό, είναι περίεργο για την παρακολούθηση της ιδιωτικής ζωής των άλλων ανθρώπων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των θεατών έχουν ως πρότυπα ορισμένους από τους διαγωνιζόμενους είτε λόγω της εξωτερικής

τους εμφάνισης είτε της ενασχόλησής τους με δραστηριότητες οι οποίες συγκεντρώνουν τον

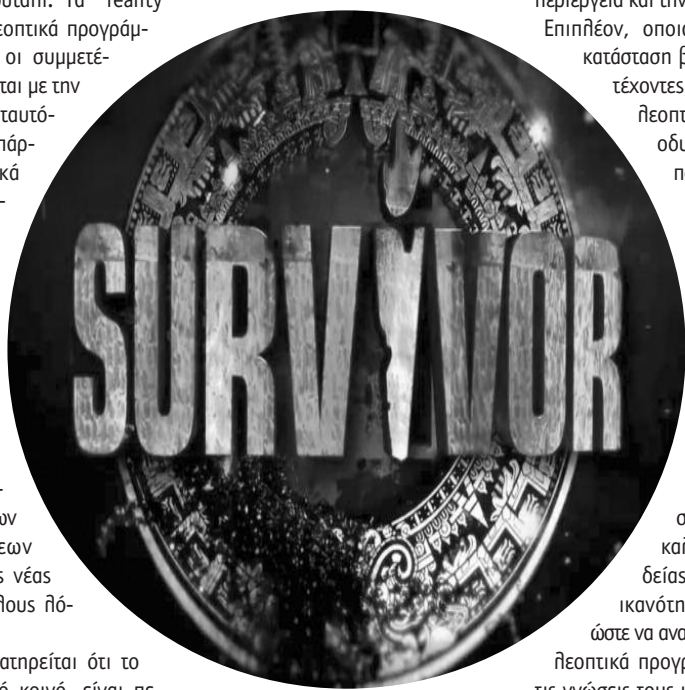
ενεργού συμμετοχής, πράγμα που τα καθιστά ενδιαφέροντα. Οι συγκρούσεις ακόμα των παικτών εντείνουν την περιέργεια και την αγωνία στο κοινό. Επιπλέον, οποιαδήποτε δύσκολη κατάσταση βιώνουν οι συμμετέχοντες, παρηγορεί το τηλεοπτικό κοινό για τις οδυνηρές καταστάσεις που ίσως βιώνουν κι εκείνοι.

Συνοψίζοντας, η απήχηση που έχουν τα παιχνίδια επιβίωσης σήμερα φανερώνουν πιο πολλή για την κοινωνία παρά για τα ίδια τα shows. Ωστόσο σημαντική είναι η καλλιέργεια της παιδείας και της κριτικής ικανότητας των θεατών, ώστε να αναγνωρίζουν ποια τηλεοπτικά προγράμματα αυξάνουν τις γνώσεις τους και ποια τους προσφέρουν μόνο διασκέδαση.

**Αρβανιτάκη Κων/να- Ευγενία
Ζαπαώρα Παναγιώτα
Καραγιάννης Δημήτρης
Κατσούδα Ιωάννα**

θαυμασμό, την περιέργεια των θεατών ή εξάπτουν τη φαντασία τους ή βλέπουν σε αυτούς ανεκπλήρωτα όνειρα.

Επιπρόσθετα, τα παιχνίδια επιβίωσης δημιουργούν την αίσθηση της

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Αφιέρωμα στη Ζωρζ Σαρή

Λίγα λόγια για την Ζωρζ Σαρή

- Καλοκαίρι του 1946: Η Ζωρζ κάνει τα πρώτα της βήματα στο θέατρο. Παρόμοιες εμφυλίου, η Ζωρζ καταφεύγει στο Παρίσι
- Καλοκαίρι του 1962: Η Ζωρζ αφήνει το Παρίσι και επιστρέφει στην Αθήνα με τα παιδιά της. Η νέα αρχή στη ζωή τους είναι δύσκολη.

• Μάης του 1963: Η επιστροφή της Ζωρζ στην πατρίδα σημαδεύεται από τον θάνατο του Λαμπράκη. Παρόμοιες Δικτατορίας...

Βιβλία με έντονα αληθινά διδάγματα, που θα σας συγκλονίσουν και θα σας συγκινήσουν. Γεμάτα μηνύματα για τη ζωή, όχι μόνο της συγγραφέας αλλά και για τη ζωή μας γενικότερα, θα θέλετε να τα διαβάσετε ξανά και ξανά, όπως έγραφε και η Ελευθεροτυπία: « Η Ζωρζ Σαρή εί-

ναι άνθρωπος που ξέρει να γράφει με τον ίδιο τρόπο που εμείς ξέρουμε να αναπνέουμε. Και αυτό δεν μπορείς παρά να το εκτιμήσεις και να το σεβαστείς. Και κυρίως να το απολαύσεις...»

Τα πιο γνωστά της βιβλία, που σας προτείνουμε:

Νινέτ

Ένα κορίτσι, η Νινέτ, έχει ζήσει στην Οδησό, στην Κωνσταντινούπολη, την Αθήνα, το Παρίσι, τη Σενεγάλη... μέρη που κάθε κορίτσι θέλει να γνωρίσει. Αυτό, όμως, το κορίτσι έχει ένα κρυμμένο μυστικό που τη βασανίζει χρόνια. Θα βρει το φως που θα την βοηθήσει;

Ε.Π.

Πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, σε ένα γυμνάσιο θηλέων, τέσσερις μαθήτριες κάνουν ζαβολιές, τσακώνονται, φιλιώνουν... κάτω από τη επιτήρηση μιας αυστηρής διευθύντριας. Ορκίζονται, όμως, πως θα είναι ενωμένες Πάντα.

Όταν ο Ήλιος...

Ελλάδα, μετά το θρίαμβο του '40, Κατοχή. Η Ζωή θα προσπαθήσει να καταλάβει, να μεγαλώσει στη φρίκη του πολέμου και της πείνας: θα πασχίσει να βρει έναν τρόπο να επιβιώσει... Κι είναι μόνο δεκαέξι ετών... κι όμως, τα χρόνια της Κατοχής ήταν, γι αυτήν, χρόνια χαράς κι ελευθερίας και αυτό γιατί, παρόλο τον θάνατο, διάλεξε τον δρόμο της ζωής. Δεν φοβόταν, γιατί

υπήρχε ένας στόχος: η απελευθέρωση! Με την ειρήνη, γνωρίζει την ελπίδα και μια νέα ζωή την περιμένει...

Κόκκινη κλωστή Δεμένη...

«Εμείς δεν γονατίσαμε σκυφτοί τα πόδια να φιλήσουμε του δυνατού, σαν τα σκουλήκια, που πατεί μας»... κύρια εικόνα η Ζωή με τους φίλους της να τραγουδά στους στίχους του Παλαμά, τα σκλαβωμένα Ελληνόπουλα. Η πρωταγωνίστρια, συμπληρώνοντας το « Όταν ο Ήλιος...», μας αφηγείται ιστορίες από τα χρόνια της Κατοχής και της Αντίστασης.

Ο Χορός της Ζωής

Σ' ένα Παρίσι παγωμένο κι αφιλόξενο, η εικοσάχρονη Χριστίνα, αγωνίζεται να επιζηήσει και να πραγματοποιήσει το όνειρό της: να γίνει ηθοποιός. Θυμάται τα λόγια της μητέρας της: « Μετά τη βροχή, καλοκαιρία!» και συνεχίζει θαρραλέα τον ανηφορικό δρόμο της προς την κορυφή!

Αντύπα Μαρία

Βλάσση Παναγιώτα- Ραφαέλα

Γκίκα Αλίκη

Δικοπούλου Αιμιλία

Ευσταθίου Λουκίας

Ζαρμπούτη Μαρία

Καζάση Μαρίλια

Καλλιώρα Μελίτα

Λιάκου Αναστασία

Ποδόσφαιρο και έφηβοι. Το ήξερες ότι

Σύμφωνα με μια νέα επιστημονική μελέτη ερευνητών από πανεπιστήμιο του εξωτερικού, το ποδόσφαιρο βελτιώνει την ανάπτυξη των οστών των εφήβων. Στη μελέτη τους οι ερευνητές συνέκριναν την επίδοση του ποδοσφαίρου, της κοιλύμβησης και της ποδηλασίας και παρατήρησαν ότι το πρώτο οδήγησε σε σημαντική βελτίωση της σκελετικής υγείας των

αγοριών, έπειτα από έναν χρόνο προπόνησης. Αν και η κοιλύμβηση και η ποδηλασία είναι δύο αθλήματα με σημαντικά οφέλη, η χαμηλή φόρτιση του σκελετού συνεπάγεται ότι δε συναινεί στη μέγιστη δυνατή ανάπτυξη του. Αθλήματα με μεγάλη φόρτιση του σκελετού, κραδασμούς και μεγάλη ένταση όπως το τέννις, το μπάντμιτον, το μπάσκετ και το χάντμπολ είχαν παρόμοια επί-

δραση με το ποδόσφαιρο.

Αντύπας Ιωάννης

Αντωνόπουλος Κων/νος

Κουρκουλιώτης Ηλίας

Μοσχοπάνος Νότης

Στεφανής Φώτης